

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Wijziging Omgevingsvisie Kennispark		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	20 mei 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600010599

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De Nota beantwoording zienswijzen wijziging omgevingsvisie zuidelijke uitbreiding Kennispark vast te stellen.
2. De Omgevingsvisie Kennispark vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis

Op 25 april 2025 is aan de medewerkers van Apollo Vredestein medegedeeld dat het bedrijf op 30 juni 2026 definitief de deuren sluit. Vanaf dat moment vindt geen productie meer plaats en gaan er ongeveer 500 arbeidsplaatsen verloren. Dit vertrek is het moment geweest om na te denken over wat we als gemeente willen met deze locatie..

Om regie te houden op welke bedrijven zich na het vertrek van Vredestein op het terrein vestigen, heeft het college van B&W op 8 juli 2025 besloten om een voorbereidingsbesluit vast te stellen. Dit besluit bevestigt tijdelijk de mogelijkheden voor vestiging van andere type bedrijven. Waarbij de huidige activiteiten wel blijven toegestaan. Een voorbereidingsbesluit is anderhalf jaar van kracht. Binnen deze periode willen we een nieuw omgevingsplan hebben opgesteld en in werking hebben.

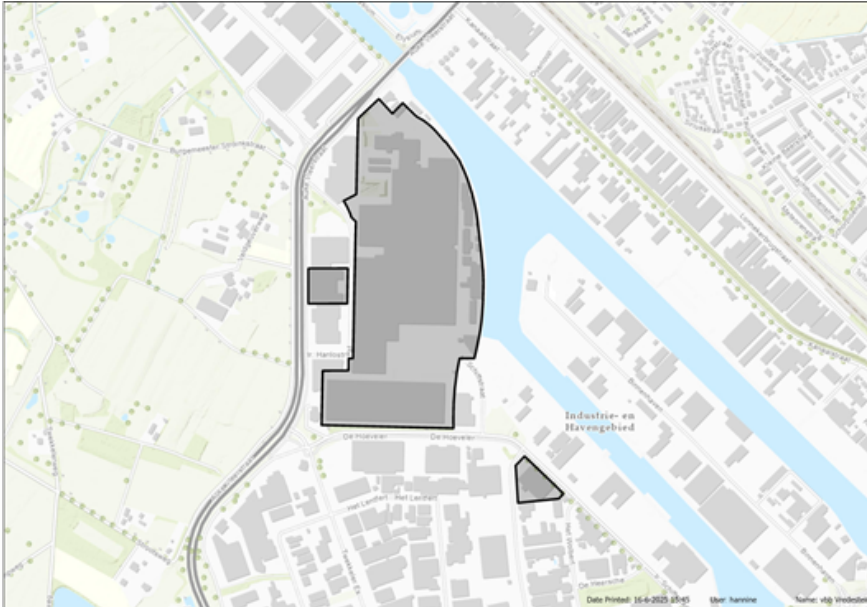
Nu het voorbereidingsbesluit in werking is getreden, is het tijd om de vervolgstap te zetten. Dit doen we door de Omgevingsvisie aan te passen. In de huidige Omgevingsvisie is het gehele havengebied beleidsmatig enkel aangewezen als locatie voor circulaire economie. Daarnaast is in de Omgevingsvisie ook aangegeven dat we streven naar het stimuleren van innovatieve oplossingen voor de uitdagingen van nu en de toekomst. Door het vertrek van Vredestein zien wij de mogelijkheid om deze locatie in de Omgevingsvisie toe te voegen aan het innovatiecluster van Kennispark. Innovatieclusters zoals het Kennispark zijn de plekken waar nu al vernieuwende bedrijven bij elkaar zitten. Deze economische clusters willen we versterken om onze innovatiekracht verder te vergroten. Hier willen we nieuwe plekken creëren voor innovatie, productie en nieuwe werkgelegenheid.

Door een klein deel (locatie Vredestein is 21 hectare) van het totale havengebied (219,6 hectare) beleidsmatig toe te voegen aan het innovatiecluster Kennispark blijft het overige deel in het havengebied op termijn beschikbaar om de beleidsmatige ambitie voor circulaire economie op een andere locatie in het Havengebied te laten landen. De locatie met bijbehorende kavels is te zien bij afbeelding 1.

De reden dat we nu eerst de Omgevingsvisie wijzigen, is dat we beleidsmatig een stip op de horizon zetten waar we met de locatie Vredestein heen willen. De Omgevingsvisie is onder de Omgevingswet een zelfbindend beleidsdocument. Het is een strategisch document, waarin is opgeschreven wat de ambities en doelen zijn voor de fysieke leefomgeving. De wijziging van de Omgevingsvisie en de bestaande ambitie zoals circulaire economie voor het overige deel van het havengebied heeft geen directe invloed op de bestaande bedrijvigheid. Het havengebied blijft naast de ambitie circulaire economie ook gewoon beschikbaar voor de bestaande bedrijvigheid zoals deze nu ook al wordt gebruikt en wordt met deze wijziging niet beperkt in haar bestaande mogelijkheden van het omgevingsplan. Ook blijven we vasthouden aan de uitbreiding van bedrijventerreinen, zoals o.a. is beschreven in de Omgevingsvisie en de Ontwikkelagenda economie. Met de wijziging van de Omgevingsvisie creëren we voorzienbaarheid voor de eigenaren van de percelen en voor andere belanghebbenden. Na de vrijgave van het ontwerp Wijziging Omgevingsvisie kennispark in november 2025 zijn er 4 zienswijzen binnengekomen. Deze zienswijzen zijn beoordeeld en dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

De ontwerpwijziging van de Omgevingsvisie die ter inzage heeft gelegen is online in te zien bij de beschrijving van Topwerklocatie Kennispark Twente onder lid b met de toevoeging 'Hieraan geven we invulling door een zuidelijke uitbreiding van Kennispark' en te bekijken via deze link:

<https://enschede.viewer.ow.planoview.nl/omgevingsvisie-ontwerp-wijziging-kennispark?s=bad9182a-2f0e-422e-919d-06a4f902c355>

Afbeelding 1. Locatie Vredestein. (Percelen in eigendom van Vredestein en Enschede Harbour 21 B.V)

Publieksvriendelijke samenvatting

Vredestein stopt per 30 juni 2026. Daarom heeft het college in juli 2025 een voorbereidingsbesluit genomen voor de locatie. Zo is tijd gemaakt om na te denken over een nieuwe invulling van het gebied.

Nu willen we de vervolgstap zetten en de Omgevingsvisie aanpassen. De vrijgekomen locatie van ongeveer 21 hectare wordt toegevoegd aan het innovatiecluster Kennispark. Dit past bij het de ambitie in de Omgevingsvisie om innovatieclusters te laten groeien. De rest van het havengebied verandert beleidsmatig niet. Ongeveer 200 hectare blijft beschikbaar voor de ambitie circulaire economie en voor de bedrijven die daar nu gevestigd zijn. Ook wordt met deze wijziging de bestaande mogelijkheden in het omgevingsplan niet beperkt.

De ontwerpwijziging heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn vier zienswijzen ingediend. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Met het vaststellen van de wijziging Omgevingsvisie Kennispark zetten we beleidsmatig een stip op de horizon om het Kennispark uit te breiden naar de Vredestein locatie. Hiermee bieden we perspectief aan de eigenaren en andere belanghebbenden. Na vaststelling kan het huidige omgevingsplan worden gewijzigd om deze aan te laten sluiten bij de gewenste invulling die past bij het Kennispark.

Het wijzigen van de Omgevingsvisie draagt bij aan meerdere ambities uit de Ontwikkelagenda Economie 2024 (o.a. zorgvuldig ruimtegebruik, ondersteunen van kansrijke en impactvolle innovatieclusters en doorontwikkeling van het Kennispark). Dit voorstel draagt daarmee bij aan de strategische opgaven Aantrekkelijk Enschede en Duurzaam Enschede. En aan de op 7 juli 2025 vastgestelde Omgevingsvisie, waarbij we als stad inzetten op de groeiambitie naar 170.000 inwoners, waarvoor naast nieuwe woningen ook extra werkgelegenheid nodig is.

Argumenten

1.1 De zienswijzen zijn beantwoord en dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

De wijziging van de Omgevingsvisie is een beleidsmatige keuze waar we zelf een stip op de horizon zetten als gemeente Enschede zijnde. De argumenten in de zienswijzen sloten deels aan op de beleidsmatige wijziging van de Omgevingsvisie en zijn weerlegt. Veel andere argumenten sloten niet aan bij de beleidsmatige wijziging en zijn hierop ook weerlegt.

2.1 De Omgevingsvisie is onder de Omgevingswet een zelfbindend beleidsdocument voor ons als gemeente Enschede.

Het is een strategisch document, waarin is opgeschreven wat de ambities en doelen zijn voor de fysieke leefomgeving. Ook creëren we hiermee beleidsmatige voorzienbaarheid voor de eigenaren van de percelen (Vredestein en Enschede Harbour B.V.) en ook voor andere belanghebbenden.

Risico's

2.1 Niet vaststellen gewijzigde Omgevingsvisie kan leiden tot bezwaar- en beroepsprocedures bij het wijzigen van het Omgevingsplan

Omdat de Omgevingsvisie een zelfbindend beleidsdocument is. Is het van belang om deze aan te passen en het beleid op orde te brengen alvorens er een omgevingsplan wordt vastgesteld. Door de Omgevingsvisie aan te passen wordt er voorzienbaarheid gecreëerd. Hiermee is het nieuwe vastgestelde beleid in de Omgevingsvisie in lijn met het nieuwe omgevingsplan.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Aan het vaststellen van de wijziging Omgevingsvisie Kennispark zijn geen financiële consequenties verbonden. De uitvoering past binnen bestaande budgetten.

Afweging en alternatieven

Het alternatief is om de wijziging van de Omgevingsvisie niet vast te stellen. Hierdoor wordt er geen beleidsmatige voorzienbaarheid gecreëerd voor de uitbreiding van Kennispark en wordt de locatie Vredestein beleidsmatig geen onderdeel van het innovatiecluster Kennispark. Daarmee kan er ook geen vervolg worden gegeven aan het omgevingsplan.

Participatie

Bij de vrijgave van de wijziging van de Omgevingsvisie is er minimaal geparticipeerd en is er gekozen voor enkel 'informerend' en daarmee dus de laagste trede van de participatieladder ingezet. We hebben belanghebbenden per brief geïnformeerd over de vrijgave. Belanghebbenden hebben hierbij 4 zienswijzen ingediend. Met het informeren per brief is gekozen voor de laagste trede van de participatieladder. Het gaat hierbij om een beleidsmatige wijziging. Hier is bewust voor gekozen omdat het een kleine tekstuele aanpassing betreft in de Omgevingsvisie en ruimtelijk nu nog geen invloed heeft op de omgeving.

Communicatie

Na besluitvorming in de raad zal een informatiebrief worden gestuurd aan de pand- en grondeigenaren, de bedrijven in het havengebied, de ondernemersverenigingen van het havengebied en het Kennispark en tevens de bewoners aan de overzijde van de Auke Vleerstraat. Direct betrokkenen zullen voorafgaand aan de publicatie over dit besluit telefonisch worden geïnformeerd.

Interne communicatie

Het voorstel is tot stand gekomen na interne afstemming met collega's van Omgeving & Recht, Gebieds- en projectontwikkeling en de afdeling Strategie, beleid en fysiek.

PR over besluit:

Op www.enschede.nl/omgevingsvisie staat na openbaarmaking van het raadsbesluit een link naar de digitale versie van de Omgevingsvisie. Ook publiceren we de Omgevingsvisie op de landelijke voorziening Regels op de kaart. We maken de vaststelling kenbaar via publicatie in de Huis aan Huis en in het gemeenteblad.

Persbericht, ja of nee:

Nee

Vervolg

Bij een positief raadsbesluit, wordt de gewijzigde Omgevingsvisie gepubliceerd. Hierna treedt de gewijzigde Omgevingsvisie in werking. De planning is dat het ontwerp omgevingsplan eind juni naar het college komt en dat het ontwerp omgevingsplan na de zomervakantie ter inzage wordt gelegd. Het definitieve omgevingsplan zal dan ook na de termijn van inzage naar de raad komen ter vaststelling. De uitbreiding van Kennispark wordt daarnaast verwerkt in het Programma Werken dat later naar de gemeenteraad zal komen

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Zienswijzenreactienota op ontwerp wijziging omgevingsvisie zuidelijke uitbreiding Kennispark anoniem	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 2.	Zienswijzenreactienota op ontwerp wijziging omgevingsvisie zuidelijke uitbreiding Kennispark openbaar	Ja	Ja	Nee	Nee

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de Secretaris,

de Burgemeester,

M.W. de Graaf

R.W. Bleker